

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 9. У Новоме Саду, 7. Марта 1861. **ГОД. IV.**

О П О Ш Е Н О

Духовной младежи.

(Свршетакъ.)

64. Цео данъ кадъ си се причестио, старай се заузеть быти чувствомъ духовне радости. Забрави на сваку тугу, еръ како бы жалостанъ было онай, у кога се уселио господъ Исусъ Христосъ! Проводи тай данъ у молитви и у читаню слова божиега; буди у храму божиемъ на вечерню; пази и буди на опрезу да се ни една неваляла мисао непояви у теби; пази и на свое споляшиѣ владанѣ; неплюй, и ако после обѣда узморашъ плювати, а ты негази ногама плювачку у овай за тебе свештеный данъ.

65. Као духовный воспитанникъ валя да се при- томъ одликуешъ своимъ владанѣмъ и своимъ боголюб- нымъ делима, коя ће печать положити на твое ду- ховно образованѣ.

66. Читанѣ светога писма, и другихъ црквеныхъ кнѣига треба да е любима забава свакогъ православ- ногъ християнина, на тако по преимуществу и твоя; чи- тай ихъ што можешъ чешѣ, и научи по нешто на память. На свакий начивъ валя да знадешъ на память песме: Помилуй мѧ Боже: (50); Господи услыши мо- литву мѧ: (101); и Живый вз помощи Вышняго: (90). Такође и неколико молитава с' ютреня и вечерня. То ти е засадъ лако научити докъ си младъ на имашъ лаку память, а кадъ у дужность ступишъ мораѣшъ

то знати па ће ти онда бити тешко научити, или ћешъ на срамоту и гриоту своју, остати занавекъ безъ овога знања, кое имаю и многи световни люди.

67. Старай се да свакиј данъ по свршетку ютренњихъ молитава прочиташъ одну главу изъ библије, држећи се притомъ извѣстнаго реда, а толико прочитај и после свогъ вечерњегъ молитве. Или јутромъ прочитај читанъ изъ евангелија што е за тај данъ одређено, а вечеромъ изъ апостола.

68. Ако ти е могуће прочитај свакиј данъ и житије онога свеца кога спомену е посвећенъ тај данъ. То чини особито у празничне дане, а животъ твога свеца (кадъ си свечаръ, ил' кадъ ти е именъ данъ) старай се да сазнашъ и научишъ сасвимъ и нека ти светацъ тај буде образцемъ твога живота.

69. Люби и почитуй све што е свето. Свагда са страхомъ божјимъ говори о Богу; и о свему што се тиче богопочитања и цркве сећај се и говори са побожношћу.

70. У дане недельне и празничне докъ се св. литургија несврши, немой всти, нит' пити. То нестои лепо ни другомъ коемъ православному христјанину, много мањ теби, кои ћешъ у чину свештеничкомъ, — ако га те Богъ удостои, — готово свагда до подне, а кадкадъ и дуже морати безъ ела и пића издржати. Навикни се дакле за времена на свако уздржанъ у елу и пићу.

71. Люби и уважавай свештенички чинъ, и поштуј свештенике, као служитељ божие; примај одъ њихъ благословъ, и съ пристойнымъ чувствомъ полюби свештеникову руку која те благосиља именемъ господа Исуса Христа: „Всею душею твоєю благоговѣй Господеки, и ѿреи его чти. Бойса Господа, и прослави ѿреа“ говори премудрый Сиракъ. (7, 31 и 33).

72. Немой да се само чинишъ да си побожанъ; ерѣ в лицемерство страшанъ грехъ. Но буди истинно, у души твоіой побожанъ. Испуњаваюћи точно и свесрдно сва правила благочестія и благонаравности, — како она коя е дужанъ свакій христіянинъ хранити; тако и она коя особито тебе као духовногъ воспитаника вежу, — нестиди се, нити се нађи увређенъ ако бы те когодъ за то изъ подсмѣха назвао светиньомъ, богомольомъ или бягот—омъ. Неоставляй твога доброгъ обичая с' оваковыхъ укора и подсмеваня; сети се онога што в Спаситель казао; „Иже аще постидится мене и моихъ словесъ, и сынъ челоѣческой постидится его, егда приидетъ ко славі отца своего со аггелы скатыми. (Марк. 8. 38).

Свагда имай предъ очима и на памяти, да се ты припремашъ за таково звание у коме валя дабудешъ — свѣтъ мїра—светлость овога света, па с' тога одъ самогъ дѣтинства свога старай се да себе украсишъ добримъ свойствима, да бы се тако светлио светъ твой (светлость твоя) предъ людма, да и они видеѣи добра дела твоя прославе отца нашего кои е на на небесима. *) (Мат. 5, 14. 16.)

С' Рускога превео.

Н. Ђ. В.

Поступакъ при предаваню приповедке

изъ II. Бзыкословне Читанке

подъ насловомъ:

„Избавлѣный калфа путникъ,“

(Свршетакъ.)

Ако има у месту „момачка дружина“ — Gesellengein, — а оно треба да се валянъ калфа у ту дружину упише и нѣнымъ чланомъ постане.

*) Премда су све опомене, као што е напредъ речено управъ за младиће, кои се за духовный чинъ спремаю одређене, ипакъ

Шта е нашъ калѣа хтео да ради, кадъ е озебао быо? Ёли могао трчати? Шта е радио, кадъ е осетио да се уморио? Ёли то добро было што е сео да се одмори? (Нив добро было). Я ѣу вамъ саобштити, шта приповедаю люди, кои су се смрзнули были. Они веле да су после дугогъ хода на зими, наеданпутъ осетили, да су уморни и санани, па су сели да се мало одморе, али у томъ ихъ е санъ савладао, и тако бы были они у сну и умрли, да имъ нив помоѣ дошла. Чувайте се дакле, кадъ зими путувате, и немойте ништо сести да се одмарате, него протарите руке и лице снегомъ, попевайте кою песмицу, и прибегите сву снагу свою па идите далъ до најближега места!

Путую ли калѣе поединце или у друштву? Како е по ньи болъ, поединце путовати или у друштву? Зашто е болъ у друштву? (Што се могу разговарати, што може еданъ другоме у случаю нужде помоѣи, еданъ другога одбравити и т. д.) Бы л' по нашега калѣу было болъ да е с' коимъ другомъ путовао? Добаръ другъ е на путу велика благодать. Али есу л' сви, кои се за другове намеѣу, добри и поштени? Треба л' се свакомъ непознатомъ одма поверити, кадъ смо у страной земљи? Зашто нетреба! Кадъ бы вы себи сапутника избирали, бы л' избрали за таковогъ познатогъ или непознатогъ младиѣа? Зашто познато-

се оне с' малимъ изузеткомъ могу употребити и у свима народнымъ школама с' тымъ веѣма што су многе изведене изъ побожныхъ обичая кои су до скоро и у нашемъ народу постоjali, и кои и сада јоштъ постое на оны мести где се наши люди одъ свое цркве одпадили нису. По себи се разуме, да се ово неѣе овако редомъ читати и учити, као што е ту изложено, него само треба да учитель и катихета у сгоднымъ приликама часъ одну часъ другу опомену ученицима даю, нима своимъ примеромъ предходе, и на извршенъ датыхъ правила да строго пазе.

га? Чувайте се дакле одъ друштва онаковихъ людій, за кое нисте уверени да су поштени и добри!

Знате л' изъ библичне повѣстнице за каквогъ доброго сапутника? (анђео Рафаилъ, кои е у човечиѣмъ облику пратио Товию на нѣговомъ путу).

А знате ли изъ житія светыхъ за два добра и верна друга? (Св. Василиѣ Великій и Григорие Богословъ).

Садъ хайдемо далъ! — Ко е наишао на калфу? У каквомъ е станю калфа тада быо? Ё ли прошао поштанскій слуга покрай смрзнутога човека безъ свакогъ саучешћа? Шта значи то: „*Овай осеши у срдцу своѣмъ сажаленѣ*”? Шта е дакле наумио быо поштанскій слуга да ради? А ели му онъ самъ могао помоћи? Зашто ниѣ могао? Шта е дакле радио, кадъ е увидио да ниѣ у станю самъ кукавнѣме туѣинцу помоћи? Кога е молио тай слуга за помоћъ бедномъ човеку? Ёли дужность свакога християнина несрећномъ страдалнику помоћи? Каква е то дужность? Ёсу ли они люди, што су изъ крчме ишли, испунили ову дужность надъ онимъ смрзнутымъ човекомъ? Шта су они одговорили на молбу слугину? — Смемо л' мы одрећи помоћъ беднѣме, све ако се незна за цело хоће л' наша помоћъ нѣму одъ користи бити? Ёсу ли они чинили, што е требало да чине? Како се дакле они називаю у кнѣзиси? (Немилосердни люди!)

Ко е дакле помогао ономъ смрзнутомъ човеку? Како е надничаръ помогао? Бы ли ономѣ смрзнутомѣ было поможено да га е одма са зиме онако укоченога и смрзнутогъ у врућу собу унео? (Не бы, онъ бы онда ямачно за навекъ мртавъ остао). Шта дакле вала радити кадъ на смрзнутогъ човека наиѣмо? (Треба га нѣпре подъ кровъ, али у ладну куйну или собу унети, метнути га гологъ нагогъ у корито пуно снега, и съ снегомъ га обтрпати. Мало после треба

га снегомъ трти по свомъ телу, и кадъ веѣъ мало к' себи долазити почне, овда га треба с' сувимъ чаршафомъ изтрти, у малко угрѣяну собу унети и у креветъ метнути, па с' халынама утрпати. На тај начинъ, ако е јоштъ живота у вѣму, доѣи ће онъ къ себи. Међутимъ треба, ако е само могуће, одма искусногъ лекара позвати, кои ће знати, шта му валя радити, да смрзнутсга у животъ поврати.)

Ели калфа тај одма оздравио, чимъ е къ себи дошао? Ко га е за то време дворлио и ранио? Каква су то дѣла, што е свѣй сирома надничаръ према бедноме калфи чинио? Коя е дела милости надничаръ испунио? Ето видите децо, да и најсиромашнии човеѣъ може дѣла милости другима людма чинити!

Има ли у св. еванђелию коя притча, што е наливъ на ову приповедку нашу? (То е притча о милостивомъ Самарянину). На кога изъ ове приповедке треба да се вы угледате?

Рђаво воспитаніе.

(Свршетакъ.)

Господаръ Јова стаяо е башъ за тезгомъ кадъ му дошавша изъ Беча кѣрца с' матеромъ у дуѣанъ уѣе. Опазивши ю тако обучену, савъ се у лицу снужди, и немогаше тада ни речце проговорити. А зашто? Ето зашто. — Нѣму е на паметъ пала кѣи комшиа Радисе, коя е за ово четиръ године одъ како е изъ ерциунга дошла, свога богатогъ отца упропастила, да се овоме башъ данасъ на јавной дражби одъ дуга салашъ продае.

Јоштъ е у веѣой жалости была госпоѣа Тадіана.

www. Она се то вече у својој куйни на само сита напла-
кала што ю е тако кѣрца предусрела.

Али узалудъ бѣше савъ плачь и сво ядикованѣ;
узалудъ сви савети, молбе и опомене. Файла Сидонія
остаде при своме. Чимъ она у дуѣанъ ступи одма за-
поведајућимъ тономъ проговори: „Maman, ma chambre?
Wo ist mein Zimmer mama? Немогу я ове шахтле ту
у дуѣану држати. Нека ихъ шегртъ горе однесе!“

На еданъ сатъ после свога доласка затвори се
файла Сидонія у свою собу, и нађе се у послу спре-
мајући свое шешире и хальине, разлагајући лончиће спома-
домъ, и бочице с' мирисавимъ улѣмъ. Кадъ све то
сврши а она се овда найпре разчешля, па онда се на
ново фризирати почне. То е трајло читава два сата
а међутимъ е она певушила француске арие, тако је-
но, да се чакъ у дуѣанъ чути могло.

У чему се дакле састояло воспитание госпођице
Ружичићеве? Ето у чему. Она е знала немачке речи
у свој србскій говоръ мешати; сваку врсту одъ ха-
льине и сваку материю одъ које се хальине праве зна-
ла е француски именовати; исто тако знала е фран-
цуска имена одъ свакојке врсте чешљяня, одъ свию
помада, и мириса, одъ свакојкихъ тортій и паштета.
Осимъ тога знала е немачке титуле изређати одъ
свию Димаовихъ и Сиовихъ дела, као: Драј мушка-
тире, фиръ гренадире; драј яре форхеръ; фиръ яре
наххеръ итд. итд. Па садъ нека се усуди ко рећи да
то ние воспитана девојка била!!

Овако воспитана фрайла Сидонія седла е пре по-
дне одъ 11 сатій до 12; и цело после подне у ду-
ѣану, па е тамо извиривала на врати; разговарала се,
кокетирама и смејала са младимъ ветропировићима, кои
стадоше одъ садъ све чешће полазити господаръ Јо-
винъ дуѣанъ, бояги да купую смотке, а овамо имъ
није было до смотака, него до удвориваня фрайли Си-

донія, која се са свога билдунга, и своихъ нобл-халына по свой вароши разгласила.

Тако е было данасъ, тако сутра, еле за два месеца дана мало помало оставише све болъ муштерие господаръ Јовинъ дуѣанъ: а и како небы, кадъ се господа ветропировићи и лепа кѣрка Бакалинова непрестано засмеяваху и немачко француско-србски кликотаху, па се поштенымъ муштеріяма чиило, да ихъ ова безобразна голобрада дерладъ изсмеявао.

У колико се фрайла Сидонія предъ странама као добра показивала; у толико е у кући према отцу и матери и према домаћима гора и бешња была. Она е была правый тиранъ кућный. Найпре е савъ намештай собный изкритизирала, све е викала: политуръ, политуръ! докъ іой отаць ние у собу политиране ствари донео. Свете иконе е изъ себе избадила; билдунгъ недопушта да се те ствари у соби налазе, еръ бы нобл-визите помислиле да е фрайла Сидонія биготъ, и да іоштъ нешто на веру држи. У место икона покуповала е ковакве контрафе на којима е было свакоякихъ наварада па іоштъ и безобразлука. Ђилимъ, кои е одъ пре у чистой соби на столу стојо, садъ е дошао на патосъ, те се па нѣму газити морало; столице и канабета купише се нова па све на федеръ. Бадава се свему томе сирома отаць противио; фрайла кћи е дотле молила, и плакала, докъ іой отаць небы зажмурио, па купио часъ ову часъ ону стваръ. Знала се она и разболети, кадъ се иначе ние помоћи могла, а кадъ се отаць ни на нѣну измишлѣну болестъ освртао ние, онда е дама знала отићи сама, и оно што іой е требало на вересию купити, а тата нека после исплаћуе конте, како му е воля.

Фрайла Сидонія е у 9 сатій устаяла; до 11 се облачила и чешляла; у 11 сатій е доручковала; а ручакъ, — ручакъ се морао збогъ нѣ у три сата по-

сле подне држати. Кадъ су родителѣи постили, нъой се морало обашка кувати; она нѣ могла постити више никадъ него само на велики петакъ у подне, па и то кадъ е тай данъ предъ вече ишла у цркву да гледа Христовъ гробъ; или болъ реѣи да се с' младићима у цркви унтерхалтуе, говорила е: „Ахъ Боже прости, куртала тога поста, башъ мора човекъ кóр (т. е. немачко gar) болестанъ постати одъ тога невалялогъ ела; нѣ то за насъ кое смо одъ билдунга.

Госпођа Тадіяна ишла е досадъ сваке неделѣ на ютренѣ а и на служби е была увекъ у друго звоно. Фрайла Сидонія нѣ ишла ни на ускрєъ на ютренѣ; то е — говораше она — алтмодишъ. Заръ самъ лудада пре зоре устаемъ? На службу ишла е само о велики свеци и то никадъ пре четвртогъ звона. У цркви нѣ скидала рукавице, редко се крстила, него се непрестано разговарала съ ветропировићима, кои су стаяли у они столови што деле мушку цркву одъ женске, и нису были окренути главомъ олтару, него же-нама.

Па гледайте јоштъ горега чуда. Госпођа Тадіяна дотле нѣ имала мира одъ свое високо изображене кћери, докъ нѣ у место капе шеширъ понела, и исечене ципеле са помоднымъ ушниравымъ ципелама променула. Сирота старица, кадъ е првый путъ тако напарађена у цркву са кћеромъ својомъ пошла, нѣ никоме смела у очи погледати, а нѣ башъ умела лако ни ићи у тымъ помоднымъ ципелама, него се свакиъ часъ бояла да непадне. Нѣне друге и комшинице јо исмеяваху што се покондирила, а нъой сиротой нѣ та мода одъ срца ишла, него јо е фрайла кћи на свете промене приморала.

По господаръ Јову было е садъ све наопако, и свакиъ данъ горе. Досадъ е свакиъ данъ быо госпо-

сподаръ у кући, и држао е свой дућанъ и трговину свагда у таковомъ станю, да су нѣму бывали други дужни, а онъ никоме. Садъ е већъ напредъ увидио, да му рачунъ неће добро испасти. Ал' бадава е онъ говорио то својой кѣри. Воспитана фрайла незна што се неможе; него виче еднако као помамна: „Мени мора бити; мени мора бити; кадъ имате кѣрь морате се за ню старати; немогу я бити последня у вароши! Вы сте папа одъ старога шлога; вы незнате како сада светъ стои; садъ су друга времена; ко ние nobль и на велико, тай болъ да ние ни живъ.“

Тако прође една пуна година; дванаестъ месецій пуныхъ свађе, домаћега раздора, и родительскога еда прохуяше, и напоследку старый господаръ Јова, као побеђеный ювакъ приклови главу, и кривъ плачь проговори: „Кадъ ме неслушашъ кѣри, а ты ради како знашъ; видиће люди на што ће тай великій нобилитетъ изићи!“ — Са овимъ речма уђути и зажмури господаръ Јова, али му уедно и сердце одъ туге препукне; беду свою ние онъ могао дуже гледати, еръ се наскоро разболи, одъ болести, одъ кое се више ни придигао ние.

Докле е Господаръ Јова боланъ у вревету лежао, дотле се у дућану много коешта промењило. Фрайла Сидония дала е тезге и полице на ново премазати, стаклене излоге, пуне свакоякихъ посласлица, ставила е на обадва прозора; на врата изметнула е нове табле, на којима су была измолована деца што кафу туку, смотке пуше, и дуванъ мере. У вече горео е у дућану гасъ, едавъ калфа послуживао е муштерие, а фрайла Сидония седла е на узвишеномъ месту гокрай прозора, и ние се у продаванъ мешала, него е читала какавъ француски романъ у немачкомъ преводу, пушила смотке или се с' младићима разговарала.

Међутимъ е дућанска каса све праздня бивала,

а и како небы, кадъ фрайла Сидония свакихъ 14 дана нову хальвну правити дае. Старый господаръ Юва лежао е све еднако у кревету, и сваки давъ му е све горе и горе было. Едавнутъ га е старый нѣговъ повзаникъ др. Милшевиѣтъ, кои га е пре неколико година одговарао да кѣрь у Бечъ ешилъ, походио и видио у кагвомъ се оъ спаскомъ стаю валази. Господињъ овай полазећи одъ болестнива куѣи сврне у нѣговъ дуѣанъ, и фрайли Сидоніи, коя се у тай паръ башъ с' младиѣима о прочитаномъ роману разговарала, с' озвильнымъ гласомъ проговори: „Несреѣна кѣри! Твой е отаць на самрти; ты си га убила!“ Ове речи продру као мачъ крозъ срце све размажене девојке, оне іой очи отворе, и смртву рану заѣду нѣной суети, раскошности и лажномъ воспитанию! Али е садъ веѣъ све касно было!

На по сата доцније почне издисати господаръ Юва. Нѣгова кѣи с' расплетеномъ косомъ клечала е кодъ постелъ молеѣи отца за опроштенъ, и любеѣи му десницу поливала ю е с' сузама горкога кањя.

Умируѣи дуго е жмуреѣи ѣутао. Напоследку отвори очи, погледа клечеѣу кѣрь, и спусти свою малаксалу руку на нѣву главу па рекне: „Богъ нека ти опрости. Да си среѣна и благословена кѣри моя!“

И душа нѣгова одлети на небо. —

Садъ сви знате зашто е дуѣанъ Бакалиновъ затворенъ, и зашто се савъ еспапъ нѣговъ путемъ явне дражбе распродао, али сте уедно могли чути шта е рѣаво воспитание, и до шта оно довести може.

Оза е приповедка истинита, и на жалость у животу обичномъ често се у различитомъ виду понѣвля. —

посербио

С р б о л ю б ѣ.

Колевка и мртвачки сандукъ.

Две узвишене слике стою на оба края нашегъ живота: колевка и мртвачки сандукъ, како наликъ! Обе чине две оне точке, кое намъ животъ граничу, обе су тако тесне кућице, и опетъ доста простране за свое обитателъ. Ал' кодъ њиове наличности како су врло различне!! Кадъ се кодъ колевке сладке сузе радости топе, кодъ мртвачкогъ сандука се горке сузе бола лию; еръ у колевци е едно биће настало, а у сандуку едно биће престало; у колевци почива еданъ здравъ, пуњъ и весео животъ, а у сандуку една укочена слика смрти.

Колевка и мртвачки сандукъ, како близу и како раздалеко! Колевка тако мила, мртвачки сандукъ тако страшанъ! Ал' испунимъ ли време кое обе раставля верно с' дарованомъ снагомъ, онда ми постаю оба пријатна места одмора: онда ми е колевка мртвачки сандукъ, која почетакъ едногъ драгоценогъ растения крие, а мртвачки сандукъ колевка вечногъ живота.

п. Миланъ П.

Сребро и гвожђе.

Сребро поче едномъ неразумно и пренагљно овако гвожђу говорити: „О ти опака, зла материо несреће! Неброена преступљња биваю у свету чрезъ тебе, еръ изъ тебе се праве мачеви, цида, копля, шлем и паклене оправе, за погубљѣнѣ и каштигованѣ люди, чрезъ тебе биваю ратови, распре и раздори. Кадъ неби ты био овде, онда би светъ у миру почивао.“ — Гвожђе е мирно ово саслушало, и разборено себе овако извинило: „О брате, каква си ти дѣла садъ изговорио! Я ти нечинимъ никакву неправду, ал' разсуди само у истини, дал' я као што кажешъ зло дѣламъ, и ты ћешъ наћи, да се ништа безъ мене збити неможе; да се чрезъ мене сва худо-

жества и вештине извршую; и земля се чрезъ мене доведе, да плодъ принесе. Люди се паште око мене и произведу изъ мене шта желе, ал' я се непротивимъ нѣма, и я имъ се покоравамъ као што е творацъ установио, и кадъ зло изъ мене начине, ние моя кривица, еръ я тако морамъ. Ти напротивъ извршувашъ грдну неправду, еръ чрезъ тебе биваю вараня, крађе и убиства, чрезъ тебе пропада правда и истина, бива лихоимство и грабежъ, ти развраћашъ люде и доводишъ их до о-суде и проклетства, зато ти се пристои да ћутишъ.“ Ал' оно незна ћутати, кое неразуме говорити.

п. Миланъ II.

Милошъ у Латинима.

(Една песма за на изуствъ ученъ у ерб. народной школи.)

Када славни Србски кнезъ Лазаре
 Посла зета Милошъ Обилића,
 У Латине да купи араче;
 Латини га дивно дочекаше,
 И господскомъ части угостише,
 Те га воде предъ биелу цркву,
 Предъ биелу цркву Димитрию,
 Пакъ се фале господа латинска:
 „Где видишъ ли войвода Милошу!
 „Видишъ нашу цркву Димитрию,
 „Какова е и колика ли е,
 „Ви немате такovie цркви.“
 Вели нѣма войвода Милоше:
 „Ви сте мудри господо матинска,
 „Есте мудри, ал сборите лудо:
 „Да ви знате наше намастире,
 „Наши славни цара задужбине,
 „Какови су и колики ли су!

„Да видите лавру Студеничку,
 „Не далеко одъ Новогъ Пазара;
 „Да видите Ђурђеве Ступове,
 „Кодъ Дежеве старие дворова,
 „Задужбине цара Симеуна;
 „Да видите чудо невиђено,
 „Бъл' Вилиндаръ усредъ горе свете,
 „Задужбину Саве светителя,
 „И нѣгова отца Симеуна;
 „Да видите Жичу кодъ Мораве,
 „И кодъ Ибра више Карановца;
 „Сопођане Рашки на извору,
 „Задужбине светога Стевана,
 „Србскогъ краля првовенчанога;
 „Да видите Папраћу велику,
 „Виш' Зворника Спречи на извору,
 „Подъ високомъ горомъ Борогомъ,
 „Задужбину Вукана жупана,
 „Да видите високе Дечане,
 „Кодъ Призрена града бивлога,
 „Задужбину краля Дечанскога;
 „Да видите Рачу пребислу,
 „Кодъ Сокола украй воде Дрине;
 „Да видите лиесу Троношу,
 „Кодъ Лознице на рѣци Троноши;
 „Задужбину браће Юговића;
 „Да видите славну Раваницу,
 „У Ресави ниже Параћина.
 „На студеной рѣци Раваници,
 „Задужбину нашегъ господара,
 „Господара славногъ кнезъ Лазара,
 „И остале ербске намастире,
 „Да видите пак' да се дивите,
 „Какови су и колики ли су!
 „Шта е ваша црква Димитрия?

ГГ. Приложница*) на „Фондъ Школскогъ Листа.“

„правкымъ подобаетъ похваля.“ Пе. 32.-1.

ГГ. Никола Мандушићъ бележникъ у Куштилю 8 фор. Браћа Антоновићъ у Липову 8 фор. Емилъ Милиновићъ учитель у Вуковару 2 фор. Петаръ Шукићъ учитель у Негославцу 2 фор.

Изъ Новогъ Села у Банашу.

ГГ. — Атанацковићъ ц. к. капетанъ 2 ф. Ђорђе Ђуричинъ парохъ 2 фор. Любомиръ Јовановићъ 3 фор. Сава Јовановићъ 2 фор. Симеонъ Ст. Зега 3 фор. Михаило Јовановићъ 2 фор. Василие Јовановићъ 1 фор. Гђица Александра Поповићева 1 фор. Јованъ Петковићъ учитель 2 ф. М. Атанацковићъ учит. помоћникъ 1 фор. Лазаръ Павловићъ ученикъ 1 фор. Н. Михайловићъ изслуж. стражмештеръ 1 фор. Любомиръ Мариновићъ ученикъ 1 фор. Никола Петковићъ граничаръ 1 фор. Петаръ Чавошки гранич. и тугоръ цркв. 1 фор. —

Г. Димитрие Кода грађ. и трг. у Н. Саду. 30 ф. Г. Јованъ Политъ трг. и гр. новос. 10 ф. Гђа Анка Милетића 10 ф. — Преч. Г. Максимъ Папићъ протопресв. жабальскій 5 ф.

Изъ Старогъ Футока.

ГГ. — Сава Стоишићъ пар. и мѣст. управ. школе 10 фор. Ђорђе Груићъ парохъ и чл. конс. 1 фор. Максимъ Јовановићъ парохъ 1 фор. Гаврилъ Поповићъ адвокатъ 10 ф. Димитрій Милетићъ бележникъ 2 фор. Јованъ Јовановићъ трговацъ 2 фор. Гђа Александра Стефановића изъ Нов. Футока 10 фор. Павле Поповићъ трговацъ 1 фор. Лазаръ Шиячкій кнезь 2 фор. Гаврилъ Јосифовићъ тугоръ цркв. 1 ф. Јованъ Пантелинацъ трговацъ 2 ф. Александръ Ползовићъ трговацъ 1 фор. Андрия Милићъ 50 нов. Миланъ Јовкићъ 1 фор. Ваза Петковићъ 1 ф. Петаръ Јовановићъ 50 нов. Урошъ

*) Имена гг. Приложника на фондъ Школскога Листа до 1861. год. назначена су у 35. бр. Шк. Листа одъ 1859. год. и у 38. 39. и 48. бр. 1860 год.

Петровићъ 1 фор. Стефанъ Григоријевићъ 50 нов. Миланъ Касаповъ 50 нов. Павле Бѣремовићъ 40 нов. Лука Мога 2 фор. Алекса Живановъ 2 фор. Стефанъ Гибарацъ 1 фор. Гаврилъ Илићъ 40 нов. Лаааръ Вукотићъ 40 нов. Лазаръ Бичанскій 50 нов. Живанъ Марићъ 50 нов. Петаръ Живанићъ 30 нов. Ђорђе Букинацъ 50 нов. Петаръ Станковъ 50 нов. Тома Симеоновићъ учитель 1 фор. Јованъ Јосифовићъ девояч. учитель 1 фор. Јосифъ пл. Јулинацъ ученикъ 30 н. Јошъ нѣхъ 8. родолюбаца заедно 1 фор. 50 нов. —

Г. С. Стаићъ изъ Вел. Бечкерека 15 ф. —

Преч. г. Алекс. Дргићъ парохъ Коморанскій 1. ц. дук.

Изъ Старогъ Врбаса.

ГГ. — М. Миловановићъ парохъ 1. ф. В. Поповићъ администраторъ 1 фор. С. Коићъ трговацъ 1 фор. Гђа Персида Мороквашића изъ Сомбора 1. фор. Гђа Конст. Влашкалика 1 фор. Несторъ Докићъ економъ 1 фор. П. Коићъ чизмаръ 50 нов. Гђа Јулијана Стояковића 40 нов. Димитр. Стефановићъ цркв. тоторъ 40 нов. Сам. Аврамовъ 40 нов. Исидоръ Кунѣћъ 40 нов. Мойсей Панићъ 30 н. Јошъ нѣхъ 38. родолюбаца заедно 5 фор. 35 нов.

Изъ Брешовца у Банашу:

ГГ. — Арсевић Поштићъ, парохъ и конс. чл. 2 ф. Лазаръ Поштићъ, капеланъ 50 н. Панта Продановъ, земледѣл. 1 ф. 40 н. Ананиј Петровићъ учитель 30 нов. Мих. Маоръ, сенаторъ 1 фор. Коста Поповъ земледѣлацъ 1 фор. Јосифъ Поштићъ угоститель 1 фор. Лука Поп. аренд. 2 фор. Јоштъ нѣхъ 10. земљодѣл. заедно 1 фор.

У брою 8. стр. 113. вр. 14. место да, треба на, — у предпосл. реду место може, треба може. — Стр. 118. врта 30. место еднога треба еднога. — Стр. 119. вр. 31. штедљи треба штедль и вѣ. — Стр. 125. вр. 32. милионъ треба милионъ. У предпосл. реду биило треба было. Стр. 128. вр. 11. место 1860. треба 1861.